6057 ՝ 1888 ՕԳՈՍՏՈՍ 19 ՇԻՄԱՍ 29 ՈՒՆՇՈՒ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ՝ ՕԳՈՍՏՈՍ 31 Ն՝ 6057

20 ՓԱՐԱ

Ղազետան հայ կին ազգ։
ԳԻՆԸ ԱՐԱՐԱ՝
Նոր դրամ Սեր . . . 8
Աշխատ 4
Բոլոր նամակներ պետք է ուղղել։

Անկողմանի Էջերեար

20 ՓԱՐԱ

Ազգային, գրական, գեղեցիկ գրականություն, հասարակական քաղաքական, առևտրական, գյուղատնտեսական, ազգաբնակչության մասին էֆեմերիդ տարեգրություն։

ՕԱՀԻՊ ԻՍԹԻԵԱՂ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՀԱՅԻՊ ԱՎՈՍՏՈՍ ԼԹ

ՀԱՅԻՊ ՋԻԼՀԻՃՃԻ ՀԷ

ԹՈՒՊՐԻՔԸ

ՃԻԼՈՒՍԸ ՀՈՒՄԱԵՈՒՆ

Պու կիւն մէմալիքի մահրուսէթ իւլ մէսալիքի Օսմանիյէտէ միլէթ-մէքքին պիլ ճիւմլէ՝ ադվամը միսլիւմ վէ զայրը միսլիւմէնին եէկեանէ սէրմաեէի ֆախր ու իպթիհաճը օլան սէվկիւ լիւ Փատիշահըմըզ՝ էվվէլէթ-լու, գուտրէթլու, մէհապէթլու վէ-լի իւնիյմէթիմիզ Ղազի Սուլթան Համիտ Խան՝ էֆէնտիմիզ՝ հազրէթլէ-րինին ճիւլուսը՝ էվվէլէթմէէնուսը միւ-լիւքեանէլէրինէ միւսաղբի օլան բու-զը ֆիրուզ օլտուղունան, գլուպը էհալիի Շահանէլէրի լեպրիզը սիւրուր ու հուպուր օլմագտա տուր։

Փատիշահը տիլակեահ վէ Շէհինշա-հը ատալէթիքթինահ՝ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի մէէլուֆ ու միւթաբ-ղի՝ պուլունտուգլարը հիքմէթ, ֆէ-թանէթ, տիրաեէթ ու էհլիյեէթի միւսէլլէմէսիյլէ սէֆինէի տէվլէթի, մահիր վէ տուրէնտիշ պիր ղաբթան կիպի իտարէ իտիպ, ումում հիւքմ-տարանը էճնէպիյեէնին թաղտիրա-թը պի՝ փաեանընա սէզավար օլմուշ տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրի ատալէթ ու հագդանիյեէ-թին մէնպաը տուր։ Շէյլէքի խապ ու իսթիրահաթը խօսրօվանէլէրինի թէրք իտէրէք, պիլճիւմլէ թէպաա վէ զիր-րի տէսթանընին հուդուգը սարիհէ-լէրինի էեատիի էրպապը թէարրուզ-տան վիգաեէ վէ մուհաֆազա ղըմ-ՆԸՆՏԱ ԿԻՃԷ ՎԷ ԿԻՆՏԻՒԶ ՍԱՐՓԸ ԶԻՀՆ ԻԼԷ ՎԷՍԱԻԹԻ ատլիյեէի կէօնակէօն էմր ու ֆէրման պուեուրմուշ տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրի լութֆ ու քէրէմ, շէֆգաթ ու մէրհամէթին սէրշէշմէսի տիր։ Շէյլէքի տէյիլ եալընըզ տախիլի մէ-մալիքի մահրուսէտէ, իլլա պիլատը էճնէպիյեէտէ պիլէ գահթ ու ղալէա, թուղեանը մէյեահ, հարիգ վէ հարէ-քէթի արզ կիպի ագաթը թապիիյ-եէտէ մուսիպէթզէտէ վէ ղարարտի-տէ օլան պիչարէլէրին ահվալը ֆէ-լաքէթ իշթիմալարը խապերի մէս-մուի ալիի ճէնապը Միւլիւքքեանէ-լէրի պույրուլտուգտա, պիլա թէֆ-րիգը տին ու միլլէթ, պիչարէկեա-նընն թէհվինը զարուրէթլէրի իչին ի-անէի նագտիյեէ իհսան ու իթասընա հէր ճէմիյեաթը խայրիյեէտէն էվվէլ միւսարաաթ պուեուրմագտա տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրինին մէարիֆփէրվէրլիկինէ տախի հատտ ու փաեան եօգ տուր։ Շէյլէ քի կէրէք վիլաեաթը Շահա-նէտէ վէ կէրէք նէֆսի փայիթախթը սալթանաթը Սէնիյիէտէ պունճա մէ-քեաթիպ վէ թէէսսիսաթը իյմիյեէ-նին քիւշատընը ֆէրման պուեուրուպ՝ էվլատը վէթանընն ղուլլամը ճէհալէթ ու նասանիտէն թախլիսի կիրիպան իտիպ փէրվէրէշլապը իլմ ու իրֆան օլմալարընա իպղալը իդտամաթը ֆէ-րավան պուեուրմուշլար տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրի Մէմալիքի Շահանէլէրինին քէսպը իմրան վէ ապատանի իյլէ-մէսի ուղրընա տախի ըուզ ու շէպ սարֆը նագտինէի ղայրէթ պուեուր-մագտան ֆարիզ կէլմէմէքտէ տիրլէր։ Շէյլէ քի պունճա շօսէ եօլլարը, շը-մէնտրֆէր խաթթլարը վէ սաիր թէ-էսիսաթը նաֆաա սաեէի իսլահաթ վաեէի ճէնապը Փիթիսիթանէլէրին-տէ շաշաատաշը վիճուտ օլմուշ տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրի պէրաեա վէ զուաֆաեը տախի նազարը մէրհամէթէսէրը Հու-մաեունլէրինտէն ասլա տուր պու-եուրմամագտա տըր։ Շէյլէ քի պիր խայլի խասթէխանէլէրին վէ խայրէթ-խանէլէրին քիւշատընը էմր ու իրա-տէ պուեուրմուշ օլտուղու կիպի, էր-պապը ֆագը ու զարուրէթին մէճ-ճանէն թէտավի օլունմալարը զրմընը-տա տախի պիր չօգ թապիպլէր թայ-եին պուեուրմուշլար տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթ-լէրի թէճէտտիւտիէրվէր տիրլէր։ Շէյլէքի կէրէք ումուրը սանայիէ, կէրէք ումուրը սաքէրիյեէ վէ կէրէք ումուրը թրպպիյեէէ միւթէալլիգ պիր ուսուլը ճէտիտէ հէր նէրէտէ քէշֆ ու իխթիրա օլունուր իսէ, ու-սուլը մէզքիւրէնին թահսիլի զրմընը-տա տէրհալ պիր վէ եա պիր դաշ զաթ պիլինթիխապ մէմուրէն սէվգ ու իզամ պուեուրմագտա, վէ Ղարպէն պէտա-եիի հիւնէրմէնտանէսի պու սուրէթլէ Շարգա աքսէնտաղը թէրադգը օլ-մագտա տուր։

Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթ-լէրի միւսամէհաքեար տըրլար։ Շէյ-լէ քի զիյրի սաեէի թէպաավէրվէրա-նէլէրինտէ ասուտէնիշինը էմն ու ա-ման օլան թէպաահ միւխթէլիֆէսի-նին հիւրրիյեէթի վիճատանիյեէլէրի-նին հիչ պիր վէճհ իլէ տուշարը սէ-թէ օլմասընը թէճվիզ ու թասվիպ պուեուրմաեքպ, ումուրը միլլիյեէ, մէզհէպիյեէ վէ տախիլիյեէլէրինէ միւտախէլէ պուեուրմամագտա տուր։ Պու խսէ էֆքեարը միւնէվվէրէի Շա-հանէլէրինին տէլիլի ճէլիլի պուլուն-մուշ տուր։

Վէլհասրլ էվսաֆը մուգատտէսիյ-եէթ իթթիսաֆը Վէլիհանամիլէրի-նին եէկեան եէկեան թաատատրնտան գալէմը նաշիզանէմիզ իզհարը աճզ ու գուսուր իթտիկինտէն, Մանզու-մէի էֆքեար վարագ փարէմիզ տախի, մէնսուպ օլտուղու էրմէնի գամմը սա-տագաթ շուարը նամընա օլարագ, էթէպէի ֆէլէք մէրթէպէի ճէնապը ճիհանպանիլէրինէ արզը թէպլիքաթ ու թէսեիսաթ իթմէքլէ՝ վէ խաբի-փայը սիպիհը իթիլայը Վէլիհանանիյմէ-թէ ճիպինսայը ուպուտիյեէթ իյլէ-մէքլէ քէսպը ֆախրը պիշիմար իտէր։

Հէմման ՃԷՆապը Հադգ շէվքէթ-լու, գուտրէթլու, քէմալը մերհամէթ-լու էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի իլա իլէպէա սերիրը շէվքէթ մէսիրը խի-լաֆէթփէնահիլէրինտէ փայտար ու պէրգարար պուեուրուսուն տուայը մէֆրուզ իլէտասըյլա իսթմը քէլա-մը միւսատագաթ պէեան գելընը։

Եէվմը ճիլուսը Հումաեունա հիր-մէթէն, միւճրիմին ու մահպուսիյ-տէն միւտուէթը ճէզաիյեէլէրինին իւչ չարեէկինի իքմալ իթմիշ օլան 35 նէֆէրին, պա իրատէի Սէնիյեէի հազ-րէթը Փատիշահի, տիւնքի կիւն սէ-պիհլէրի թախլիյեէ գելընմիշ տուր։

—Տիւնքի կիւն, Տախիլիյեէ նազ-ըը փաշա հազրէթլէրինին թահթը րիհաաէթինտէ Մալիյեէ նէզարէթի վէքիլի Յակոբ, Նաֆաա վէ Թիճա-րէթ նազիրլարը փաշալարտան միւ-րէքքէպ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշ-քիլ իտիլմիշ, վէ ումուրը մալիյեէի մուհիմմէ իլէ իշթիղալ գելընմիշ տուր։

—Տիւնքի կիւն իճրասը մուգաբրէր օլան գաեքդ եարընշլարը վուգու պուլ-մուշ տուր։

Իտարէի մախսուսէնին թայեին իյ-լէտիկի 8 գելթա վաքօր իլէ Քէօր-բիւտէն վէ Դատը-Քէօեիւնտէն 10 պին գատար խալգ Պիւեիւք-Ատաեա կիթմիշ, վէ 25 մուշ իլէ բըմօրգէօր վաքօրու թօփլանմըշ օլտուղու կիպի, Իթալիա, Ինկիլթէրրա, Ռուսիա վէ Ավսթրիա պէյլիք վաքօրլարըյլա հէ-ման ճիւմլէթէն սիւֆէրա վէ սէֆա-րէթ մուշ վաքօրլարը Թարապիատան Ատաեա կիտէրէք եարընշտա պուլուն-մուշլար տուր։

Թէրսանէի Ամիրէտէն կէօնտէրի-լէն պիր պանտօ մուզիգաի Հումա-եուն էնվահի հավալար թէրէնիւմ-սաղ օլտուղու հալտէ, սաաթ 4տէ եարընշա պաշլանընընմըշ, վէ եարընշն իլք տէվրէսի սաաթ 6 եա գատար սիւրմիշ տուր։

Սաաթ 6 պուչուգտա, ռիֆագաթը ֆէխիմանէլէրինտէ Տիվանը Հու-մաեուն թէրճիմանը Միւնիր վէ ֆէ-ռիդ Հօպէ փաշալար պուլունտուղու հալտէ, Տիւգ տ'էտինպուրկ հազ-րէթլէրի մուվասէլէթ իթմիշ, վէ եա-բընշ գօմիսիօնընընն աղասը իլէ Ատա-լար գահիմնագամը Հաշմէթ պէյ, ֆէրիգ Հասան վէ Վուտս փաշալար թարաֆընտան գապուլ օլընարագ, տօղրուճա Մ. Զարիֆինին քէօշկիւնէ աղնմէթ պուեուրուպ, օրատան եա-բընշն իքինճի տէվրէսինի թէմաշա իթտիքտէն սոնրա, սաաթ 10 տա եբլտրզ սէրաեընա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

Ատատա կիճէ պիւեիւք շէնլիքլէր իճրա օլունմուշ տուր։

ԽԱՐԻՃԻՑԵԼ

—

ԹԷԼԷԳՐԱՖԱԿԱՆ

Բօսֆ, 28 Օգոստ. — Էրմէնի-Գա-թօլիք ճէօմաաթը պէյնինտէ ագտմ-ճէ զուհուր իտէն ֆրրգաի միթ-ֆէրրիտէնին երինէ Գաթօլիք քիլիսէ-սինէ արզը թէպաիյեէթ իյլէմէլէ-րինտէն տօլաեը Բաբա հազրէթլէրի թարաֆընտան ախիրէն Իթալիա զա-զէթալարընտա նէշր ու իլան օլընան կոնդակտա զաթը հազրէթի Փատի-շահինին միւթթասրֆ պուլունտուգ-լարը շիյմէի ատալէթքիւսթէրի լի-սանը սիթաեիշ իլէ եատ ու թիզքեար գելընմըշ տըր։

Փարիս, 29 Օգոստ. — Մէճլիսի վիւքէլա րէիսի Մ. Ֆլօգէ, ազանամ մանօվրալարընտա հազրը պուլունմագ իւզրէ, Թուլօն շէհրինէ միւթէվէճ-ճիհէն պուրատան հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

Բէթրէսպուրկ մէհաֆիլի սիեա-սիյեէսի Ֆրիտրիխսրուհէ միւլագա-թընն ահվալը ումումիյեէի սիեա-սիյեէի իսլահ իտէճէկի զանընընտա պուլունմագտա տուր։

ՍԱՀՄԱՆԻՑԵԼ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Օգոստոս 18

Էսկ. Ռում. տիւն ագշ. գաբ.	16-
» » » էն եիւքսէք	16-
» » » էն աշաղը	16-
Պու սապահ աշքլտը	16-
Իսթիդրազը տախիլի տիւն գաբ.	38-12
» » էն եիւքսէք	38-13
» » էն աշաղը	38-11
» » աշքլտը	38-12
Մրսըր մութթահլտը գաբ.	-
Պու սապահ աշքլտը	-
Սէրի Ա.	24-30
» Բ.	15- 5
» Գ.	16-14
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	41-87
Սագչէ ֆախրի	6-
Բաբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	15-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ ֆ. ֆ.	7-25
Սթանպոլ պանգասը	6-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4- 5
Թրամվայ	4-35

—

ԱԳՋԻԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Ռամ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղրշ. Փ.
Պէնգազ մէհիտիյէ ֆարգը	108-14
Ֆէթալիք »	103-20
Փէշլիք »	103-30
Ամբուրգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-36
Ֆրանսըզ ալթունը	88- 2
Ոսլ	91- 7
Ղրիմից ալթունը	51-20
Դարպօն գայմէսի	9- 6

ԹԱՍՎԻՆԷ

	Ղրշ. Փ.
Ոսլտը	—
Գաբանտը	—

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Էքսիք օլան տէօրթ նէֆէր բուհանի երեսփոխանլարը ինթիհապլարը իչին չարշէմպիհ կիւնիւ գուրա վիրիլտիկինտէն, Գեր. Գարեգին սրբազան էքսէրկիսէթի արա գազանմը, վէ իւչ նէֆէր իչին տախի իքինճի տէֆա գուրա իթասընա լիւզում կէօրիւլմիւշ։

* * *

Իլան օլունտուղու իւզրէ, չարշէմպիհ կիւնիւ, Ամեն. Յարութիւն սրբազան վէ Ամեն. Խրմեան սրբազան հազարաթը, վէ Գեր. Տեղապահ սրբազան, վէ սայիր բուհանի բէտերլէր, վէ Փրկիչ Հոգաբարձու էֆէնտիլէրի, վէ Ընդհ. վէ Քաղ. Ժողով Ատենապետլէրի, վէ պազը զէվաթը միւթէպէրէ, վէ պէշ եիւզ նէֆէր գատարտա ճէօմաաթ հազը պուլունտուգլարը հալտէ, եէնի խաութխանէնին պինասը թէմիզլի, պիւեիւք զինէթ իլէ իճրա իտիլմիշ, վէ ուսուլտէն օլտուղու իւզրէ, իրք գազմաեը, Նախագահ Ամենայն Յարութիւն սրբազան հազրէթլէրի վուրմուշ տուր։

Պիթթապի տուալար վէ երգլէր օգունմուշ վէ նութգլար իրատ օլունմուշ տուր։

Ճիզվիթ ղազէթասը, պու խուսուստա տախի քէնտի միւտահիլիկինի, միւբայիլիկինի վէ եալանճըլըղընը իճրա պիրլէ, իւչ պին նէֆէր ճէօմաաթ վար իտի տէմիշ տիր։

Օլ խուսուստա պիզճէ պիւյիւք պիր էհէմմիյէթի եօգ իսէտէ, միւրաաբմըզ, էհալիմիզի պէօյլէ եալանճըլըգտան սագընտրմազ տըր։

* * *

Վանտա պուլունան Գեր. Գրիգորիս սրբազան Ալէքսանճեան պուրատա կէլմիշ տիր։

* * *

Տիւնքի Արեւելքտէ, Պապը զապթիյէ թարաֆընտան, փափա հազրէթլէրինին կոնդակընը թապ իտէն մանթպանընը արանըլմազտէ օլուպ, վէ տաղրտըլմըշ օլան նիւսխէլէրինտէ թօքլանըլմազտէ օլմասընա տայիր պիր բիվաեէթ օգունմուշ իսէտէ, զանն իտէրիզ քի ասլը օլմամալը տըր, չիւնքի, թիւրքճէ թէրճէմէսինին տախի թապ իտիլտիկինի կէօրմիւշիւզ տիւր։

* * *

Գանթօլիքլէրտէն իչիթտիկիմիզէ կէօրէ, մէզքիւր Կոնդակ մէսէլէսինտէ, Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ, էվվէլինտէն կիզլիճէ իթթիֆագ իթմիշ, միլլէթիմիզտէն տախի պիր գաչ զէվաթ պուլունմազտա իմիշ։

Կէրչի պու տախի իհթիմալին խարիճինտէ տէկիլ իսէ տէ, պիզճէ տահա զիեատէ իհթիմալլիսի, պու տախի ճիզվիթլէրին պիր ույտուրմասիօնու օլմալը տըր։

* * *

Պէսպէլլի մահուտ կոնդակընը սուրէթի էվրօպա ղազէթալարընտա տէրճ իտիլմիշ օլմալը տըր, չիւնքի, էվրօպա թէլէկրաֆլարը սրբասընտա զիքրի կէչմիշ տիր։

* * *

Մահուտ կոնդակ մէսէլէսի, միլլէթիմիզճէ, էն պիւեիւք մէսէլէլէրտէն պիրի օլտուգտան պաշգա, էվրօպա ղազէթալարընա պիլէ կէչտիկի հալտէ, պուրատաքի ճիզվիթ ղազէթասը իսէ, գօրգու վէ միւրայիլիկինտէն նաչի, հէնուզ զիքրինի պիլէ կէչէմէմիշ տիր. վէ արթըգ պունտանտա, նէ տէրէճէ վատ վէ միւրթէքիպ օլմասը, պիր գաթ տահա անլաշըլմազտա տըր։

ՃԿՎԱՊ

(ՅՕՏԵ ԴԻՈՒԼԻՆ ԳԵՎՈՒ)

Նասըլ քի եազմըշ իտիք, վէ նասըլ քի Կոնդակընն սոն սաթըրլարընտա տախի կէօրիւլմէքտէ տիր, մէզքիւր Կոնդակ, Բօմատա, վէ Լաթինճէ օլարագ եազըլմըշ, պուրատա թէրճէմէ իտիլմիշ, վէ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինինտէ, թէրճէմէսինին տօղրուլուղունու, քէնտի «Կաթողիկոս Պատրիարք Կիւլիկիոյ» իմզալէրիյլէ, վէ օգոստոս 6 վէ սէնէ 1888 թարիխինի, վէ Պէյօղլուտա վագը «Կաթողիկոսարանտա» լուղէթլէրինի շամիլ պուլունտուղու հալտէ, թապ ունէշը իտիլմիշ տիր։

Պէօյլէ պիր նէվզուհուր կոնդակ, պինլէրճէ նիւսխէ օլտուղու հալտէ, վէ հաթթա պազըլար իչին Լաթինճէսիտէ պիրլիքտէ պուլունտուղը թագտիրտէ, ալէմ մուվաճէհէսինէ չըգարըլարագ ըհտամէն նէշը իտիլմիշ տիր, պիթթապի թէրճէմէսինտէ, զէրրէ գատար սէհվ վէ հիյլէ պուլունմամալը տըր, վէ ալէյհուսուս, Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի միսիլլու մուազզամ վէ միւհթէրէմ պիր զաթրն թաստիգը վէ նէզարէթի թահթընտա պուլունան պիր թէրճէմէտէ, տէկիլ պիր լուղէթ, տէկիլ էն պիւյիւք վէ էն զիեատէ նազիք վէ էհէմմիյէթլի պիր լուղէթ, իլլա պիր հարֆ եանլըշըղը պիլէ կէօրիւլմէմէլի տիր։

Լաքին, թէէսսիֆ, վէ հատտէն զիեատէ թէէսսիֆ վէտէ թէաճճիպ օլունսա ճայիզ տիր քի, թէքմիլ պիր միլլէթի, ահրէթտէ ճէննէթի ալէտա վէ տիւնեատա տախի բէք չօղ մէնֆաաթլարա վէ մուհասէնաթլարա նայիլիյէթէ, փափա հազրէթլէրի թարաֆընտան, ըէսմէն, վէ ալէնէն, վէ 1888 սէնէսի կիպի պիր սէնէտէ, տավէթ իթմէքլիք, վէ վասըթա օլմագլըգ չէրէֆ ու իֆթիխարընա մազհար պույրուլմուշ օլան ռիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտինին, քէնտի իմզա վէ արմալարըյլա թաստիգ իթտիքլէրի պիր կոնդակընն թէրճէմէսինտէ, վէ եալընըզ «Կաթողիկոս» լուղէթինէ տայիր, իւչ դրթա եանլըշ պուլունմագտա տըր։ Վէ, մէզքիւր եանլըշլըգտա, սահիհէն պիր սէհվ իչի օլմաեըպ, իլլա շէմն կիպի աչիքեար սուրէթտէ, պիր նիյէթի մախսուսէեէ մէպնի օլմասը անլաշըլմագտէ պուլունտուղունան, սրրֆ հիյլէտէն նաչի տիր տիմէքլիկէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմագլըգտա տըր։ Շէօյլէ քի, նասըլ քի տիւնքի նիւսխէմիզտէ անլաթտըրմըշըզ տըր, էկէր տիւնեատա, փափա հազրէթլէրինին սինիրլէրինէ վէ տամարլարընա թօգունաճագ իքի լուղէթ վար իսէ, անընտա պիրի, վէ պէլքի տէ պիր պուչուղու, ըույի ճիհանտէ, քէնտինտէն պաշգա պիրինէ, «Կաթողիկոս» սրֆաթը վիրիլմէքտէ օլմասը օլտուղունտան, վէ թապիաթիյէ, իչիթմէքլիկի պիլէ իսթէէմէտիկի, վէ հազմ իտէմէտիկի պիր սրֆաթը, պաշգասընա վիրէմէտիկինտէն, ռիւթպէթլու Ազարեան էֆ. հազրէթլէրինի, թէքմիլ Գանթօլիքլէրիմիզ, վէ հաթթա Տէվլէթ վէ Գանթօլիքլէրիմիզին հիսսիյեաթ վէ իհթիգատլարընա հիւբմէթէն, Կաթողիկոս տէյլ թանըմագտէ, վէ Կաթողիկոս սրֆաթընը տախի վիրմէքտէլէր իքէն, քէնտիսի, եանի Փափա հազրէթլէրի իսէ, նէ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինէ, վէ նէ տէ, հալիյլէ, մէզքիւր կոնդակընն իչինտէ զիքրլէրի կէչմիշ օլան աթիգ Կաթողիկոսլարընը՝ Հրզա, հիչ պիր տէֆա Կաթողիկոս սրֆաթը վիրմէեիպ, անճագ «Պատրիարք» սրֆաթըյլա կէչմիշ տիր. հալպու քի, ալէմ պիլիր, վէ թէքմիլ միլլէթիմիզ, վէ հաթթա, Գանթօլիքլէրիմիզ տախի ինանըրլար, իտտաա իտէրլէր, վէ իմանտա կէթիրիլլէր քի, պիզտէ Կաթողիկոսլուգ պաշգա, վէ Փաթրիգլիք տախի պաշգա, վէ պիր պիրինտէնտէ, բուհանի վէ ճիսմանի սուրէթտէ, չօղ ֆարգը սրֆաթլար վէ մէնտէլէր տիրլէր։ Պունլարընն իյզահաթլարը, իլէրուտէ կէօրիւլէճէք տիր։

Իմտի, հէր նէ գատար, Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան, «Ի հոգոցոցնէն հոգոցոցնէն Հայէ-«բէն ընդհանուրնէն ի Լուսին բնգրէս» տէնիլմիշ իսէ տէ, հագրգաթի հալ էօյլէ տէկիլ տիր։ Մէսէլա,

Պիրինճի. — Մէզքիւր կոնդակընն թէրճէմէսինտէ, հէր նէ գատար, «Երբ Կոստանդին Ե. Կաթողիկոսին» տէնիլմիշ իսէ տէ, խա՛յր եանլըշ տըր, Լաթինճէսինտէ էօյլէ օլմաեըպ, անճագ «Կոստանդ ին պէշինճի Պատրիարք» տէնիլմիշ տիր, վէ նասըլ քի մէզքիւր կոնդակընն լաթինճէսինին ճընճը սահիֆէսի, վէ 25ինճի սաթըրընտա սարահէթէն կէօրիւլմէքտէ տիր։

Իքինճի. — Քէզալիք, մէզքիւր կոնդակընն թէրճէմէսինտէ, հէր նէ գատար, «Վասն որոյ Կիւլիկիոյ Ազարիա Կաթողիկոսն» տէնիլմիշ իսէ տէ, խա՛յր, քէզալիք, եանլըշ տըր, Լաթինճէսի էօյլէ տէկիլ տիր, Կաթողիկոս սրֆաթը վիրիլմէեիպ, անճագ, «Կիլիկիանըն Ազարիա Պատրիարքը» տէնիլմիշ տիր. նասըլ քի, Լաթինճէսինին 7ինճի սահիֆէսինին 12ինճի սաթըրընտա, աշիքեար ծուրէթտէ օգունմագտա տըր։ Վէ,

Իւչինճի. — Ռիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան, հէր նէ գատար, քէնտի ըէսմի իմզալարը վէ տամղալարըյլա, ալէմէ էմնիյէթ վիրիլմէքլիք նիյէթիյլէ, մէզքիւր կոնդակընն թէրճէմէսինին տօղրուլուղունա չէհատէթ իտիլիպ, վէ թաստիգ գըլընարագ, «Եւ որպէս զի Հայ Ուղղափառ Կաթողիկոսաց» տէնիլմիշ իսէ տէ, խա՛յր եանլըշ տըր, սահիհի էօյլէ տէկիլտիր, նասըլ քի Լաթինճէսինին, 9. ունճու սահիֆէսի, վէ 9 ունճու սաթըրընտա կէօրիւլմէքտէ տիր, եանի, օլ զիքր իթմէք իսթէտիքլէրի, գանթօլիքլիկի գապուլ իթմիշ օլանլարտան տըր տէյի իթիգատ վէ իտտաա իյլէտիքլէրի թագտիրտէ պիլէ, Կաթողիկոս սրֆաթը վիրիլմէեիպ, սատէճէ «Պատրիարք» սրֆաթը վիրիլմիշ տիր։

Պինճէն ալէյհ, չիմտիեէ գատար սէօյլէտիքլէրիմիզտէն, բէք բանա սուրէթտէ անլաշըլմագտա տըր քի, մէզքիւր կոնդակ, ահրէթտէ ճէննէթէ նայիլիյէթիմիզէ, վէ բույի ճիհանտէ տախի իդպալ ու սէատէթի հալէ մազհարիյէթիմիզէ, պիր ըէհպէր, պիր ալէթ, վէ տէ եախօտ պիր վասըթա օլաճագ իքէն, պըրագալը՛մ սատիր. տինճէ, իմանճա, Ազիզ քիթապլարճա, վէ թէրպիյէճէ, վէ վիճտանճա, վէ բօլիթիգաճա եալանլարընը, աեր՛պ տըր քի, թա իլք սահիֆէսինտէն, գօճա պիր եալան վէ եախօտ եանլըշ իլէ պաշլամըշ, եալան վէ եախօտ եանլըշ իլէ տէվամ իթմիշ, վէ սոն սահիֆէսինտէ տախի, եալան վէ եախօտ եանլըշ իլէ խիթա՛մ պուլմուշ տուր։

Պու խպրագ իթտիկիմիզ նօգթալարընն, կէրչի եալան վէ եախօտ եանլըշ օլմալարընը, քիմէնին ճէրհ վէ ինքեարա միւգթէտիր օլամաեաճաղընը գավիէն պիլմէքտէքիզ, լաքին, ճիչ շիւբհէ ճայիզ տէկիլ տիր քի, Կաթողիկոս սրֆաթը իլէ Պատրիարք սրֆաթընն ֆարգը ազիմէրի մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ պազը ճահիլլէր վէ իմանտակլար, մէզքիւր ֆարգը ազիմի կէօրմէեէճէքլէրի, վէ պինաէն ալէյհտէ, էլզէմ օլան էհէմմիյէթի վիրէմէեէճէքլէրի շէօյլէ տուրսուն, քեաֆֆէյի ճիզվիթլէր տախի, թէքմիլ ճիզվիթլիկի իճրա պիրլէ, վէ պիւթիւն գուվվէթլէրիյլէ. «ա՛ ճանըմ, նէ՞ պէյիս վար տըր, Պատրիարք տիմէք տախի Կաթողիկոս տիմէք տիր, հիչ պիր ֆարգ եօք տուր, Լաթինճէսինտէ էօյլէ սէօյլէնիլիր. Մանզումէնին իպրագ իյլէտիկի ֆարգը ազիմ, փափա հազրէթլէրինին, ֆիքր ու խէեալինտէն պիլէ կէչմէմիշ տիր. Մանզումէնին եաբաբլը իֆթիրա տըր, պիր եայզարատան իպարէթ տիր...» տիեէրէք, սատէտիլանը ալտաթմաեա վէ գանտըրմաեա չալըշաճագլար տըր։

Իմտի, էօյլէլէրէ տախի մէյտան պըրագմամագ իչին, պիզտէ, թէքրարէն սէօյլէրիզ քի, խա՛յր, գաթան էօյլէ, քէնտի սէօյլէտիքլէրի կիպի օլմաեըպ, իլլա հարֆը հարֆընա պիզիմ սէօյլէտիկիմիզ կիպի տիր, հարֆը հարֆինէ, պիզի՞մ սէօյլէտիկիմիզ ուղրու տուր, հէրքիմքի ճէրհինէ միւգթէտիր իսէ, պուեուրուպ մէյտանէ չրգմասընը, ինչ՞ չիմտիտէն տավէթ իտէրիզ։

Պատրիարք սրֆաթը, ասըրլարտան պէրու, պիր պիրինտէն ազ չօղ ֆարգը էնվայի մանէատա իսթիմալ օլունմուշ իսէ տէ, մէսէլէճէ հիչ պիր էհէմմիյէթի օլմատըղընտան, անճագ չունու սէօյլէրիզ քի, պիզէ իգթիրա իտէն, չիմտի, պու կիւն վէ պու սաաթտա, նէ Կաթողիկոս տիմէք Պատրիարք տիմէք տիր, վէ նէ տէ Պատրիարք տիմէք Կաթողիկոս տիմէք տիր, վէ պունու իտտաաեատա հիչ իհթիեաճ եօք տուր. զիրա, ալէմ պիլիր քի, նէ Էջմիածին վէ նէ տէ Սիս Կաթողիկոսլարը հազարաթընա, Պատրիարք սրֆաթը վիրէրէք իգթիֆա իտէպիլիրիզ, վէ նէ տէ Երուսաղէմ վէ Իսթանպօլ Պատրիարքլարը հազարաթընա Կաթողիկոս սրֆաթը վիրէպիլիրիզ, վէ հաթթա, Վեհ. Կաթողիկոս ընդհանուր Հայոց սրֆաթընը, նէ Սիս վէ նէ տէ Աղթամար Կաթողիկոսունա վիրէպիլիրիզ։

Կէրչի, այնի զաթա, հէմ Կաթողիկոսլուգ վէ հէմտէ Փաթրիդլիք մէնսէտի վէ սրֆաթը վիրիլէպիլիր, նասըլ քի, պիզիմ էջմիածին Կաթողիկոսլարըմըզա, հէր նէ գատար պիզ եալընըզ Կաթողիկոս սրֆաթը վիրմէքտէ իսէքտէ, չիւնքի թիւրքիամըզ իչին Փաթրիդլիք մէնսէտ վէ եախօտ մէէմուրիյէթի պուլունմագտէ տէկիլ տիր։ Ռուսիա իչին, Փաթրիդլիք մէէմուրիյէթի տախի պուլունտուղունտան, Ռուսիա տէօվլէթի թարաֆընտան, «Պատրիարք-Կաթողիկոս Հայոց» թանըլարագ, ըէսմի թահրիրաթլարտա տախի, մէզքիւր սրֆաթ վիրիլմէքտէ տիր. վէ պունունտա իսպաթընա պիզ, հէր սաաթ հազըր պուլունմագտաեըզ։

(Տէլ-Դ)

հալի տախի, արդ ասաշլարընեն մէրագընը տահա զիւատէ թահ-րիք իլէտիկինտէն, իւղէրլէրինտէ, պիր սուսլուգ վէ պիր տուրղունլուգ հասրլ օլմահա պաշլատրղընտան, Ժոնաթան թէքրարէն քէլամէ աղազ պիրլէ,

Կէրչի չիմոի զէվճէմ եօգ տուր... Լաքին, պիր գըղրմ վար տըր... Վէ մէրտումէտէ զայէթլէ տիլպէր օլսուգտան պաշգա, օլ մէրթէպէտէ իեի պիր վիճուտէ մալիք պուլունմադտա տըր քի, հէնուզ օն ալթը եաշընտա օլսունզու հալտէ կէօրէնլէր Եիկիրմիինտէ տիր զանն իլէմէքտէ տիրլէր. Վէ կիւնտիւզլէրի իսէ, կիտիպ Բիգդատէլի ճատտէսինտէ պիր մաղազատա չալըշմադտէ պուլունտուզունտան, սապահլարը պիրլիքտէ ալարադ, կէօթիրիւպ մէզքիւր մաղազատա պըրադմադտան, վէ ադչամարը տախի պուրատան գուրթուլսուգտան սոնրա, օրատան կէչէրէք, Եինէ պիրլիքտէ ալմադտանը՞ զմը չիմտի, կիճէլէրի պուրատա գալմադլըգտան իճթինապ լթմէքլիկիմին սէպէպինի. սէքիզ կիւն պուրատա գարանըպ գալտրղրմ թադտիրտէ, մէկէրչի պիր չարք չօճուզոմմուն պաշընա նէ-կէլէճէկինի պիլէպիլի՞ըմիւիմ, վէ մէկէրչի էնթիյէթ վէ ըահաթը գալպ իւղրէ օլապիլի՞ր միւիմ. նասրլ քի նէօյլէտիմ, քէնտիսի հիւսնի ճէմալէ մալիք օլուպ, վէ մալիւմ եա, պուրասըտա Լօնտրա տըր, պինլէրճէ արարզլար վէ էտէպտիրլէր պուլունմադտանը, մաաղալլահ, պին տիւրլիւ ֆէնալըգլար զուհուրա կէլմէսի իհթիմալի գավիտէն տէկի՞լ մի տիր... - տէտի։

Պու եօլտա պիր լադբրտը, էկէրչի Ֆրանսատա վուգուա կէլսէ իսի, չօգ իհթիմալ տիր քի, իչիտէնլէր էհէմմիյէթէ վիրմէտիքտէն պաշգա, Ժոնաթան հադգընտա իսթիհզաէր տախի ճայիզ կէօրիւրլէր իսի, հալպուքի, ինա կիլթերրա էհալիսի, տահա գիւնատէ վադ արլը օլտուղունտան, էհէմմիյէթէ վիրէրէք մէրգումուճաճմաեան պաշլատրլար։

Պու հէնկամտէ, ալ աչրդտա ատուրմադտէ օլան պիր ատամ, Ժոնաթանըն սէօյլէտիքլէրինի քամիլէն իշիթմիշ իսի։

Վէ մէրգում, հէնուզ օլ սապահ օրաեա դպրուլ օլունմուշ օլան, վէ ուսթա Բինֆինտէ ամճաղատէսի պուլունան ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ իսի։

Մէրգում, Ժոնաթանա տօղրու կիտէրէք,

—Արդ ատաշ, պէն տահա պուրաեա պու սապահ կէլմիշիմ տիր, իմտի, էկէրչի մահպուսլար տայիրէսինտէ չալըշմադլըգ դուրաը սիզին իսմինիզէ իսապէթ իտէր իսէ, սիզին եէրինիզէ պէն քէնտիմ կիտէրիմ, չիւնքի, պէնիմ, պանա պէքլէեէճէք նէ զէվճէմ վար տըր, վէ նէտէ չօճուզում, վէ պինահէն ալէյհ տիմէք տիր քի, պէնիմ իշին մահրումիյէթի ատերլաճադ պիր չէյ տէկիլ տիր, - տէտի։

Իշճիլէր մէրգումնան պու թէքլիֆինի իշիթտիքլէրինտէ զգիեատ-ատէպիլէ մէհմուն զալտուլար։

—Պու ինսանլիյէթինիզէն տօլաեր թէշէէքքիւր իսէրիմ, - տէտի Ժոնաթան մէրգումուն էլինի սրգարադ։

—Ցօղրուսու, պու արդ ատաշլըգ զայրէթինիզ, քէնտի ալիճէնապլըգընընզա պիր տէյլլ սաեըլսա սէզա տըր, - տէտիլէր քեաֆֆէյի իշճիլէր։

Պիրտէ զունուն իւղէրինէ օրթապըզա պիր սիւքիւթ տիւր չէօքտիս, վէ քեաֆֆէսի տախի մէյտանընընը բարմադլըգը թարաֆընա պագմատա պաշլատրլար, չիւնքի, մէզքիւր բարմադլըգընը դաբուտու աչրըմադտէ, վէ աղըր աղըր, վէ ազամէթլու պիր սուրէթտէ եիւրիւտիւկիս, վէ օլ էլինտէ պուլունան, վէ տէրուինտէ, իւղէրլէրի նիւմէրօլու ուֆաճըգ ուֆաճըգ կիւրլէլէր օլան քիւչիճէք պիր զէմպիլի սալլամադտէ պուլունտուղու հալտէ, չիշման պիր ատէմ իշէրու կիրմէքտէ իսի։

4

ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ, Ժոնաթանընը եանընա կիտէրէք,

—Պու բիեանդ օ նէ՞ սուրէթտէ չէքիլէճէք տիր, - տէյի սիւալ իլէտի։

—Շու կէլէն ատէմի կէօրմէքտէ՞ միսինիզ, - տէտի, Ժոնաթան, մէրգումնիւմէրօլարը կէթիրմէք տէ օլան ատէմի կէօսթերէրէք։

—Էվվէթ, իշ պաշը տըր, խապէր ալմըշըմ տըր, - տէտի ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ։

—Սահի՞հ միտէյլէ օրսդնուզ, հադրգաթէն պէնիմ խսմիմէ ֆէնա պիր նիւմէրօ խապէթ իլէտիկինտէ, կիտիպ եէրիմէ չալըշմադլըգ նիյեէթինտէ՞միսինիզ տիր, - տէտի Ժոնաթան տիւչարը թէէսսիւբ օլարադ։

—Շիւբհէսի՛զ, - տէտի ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ։

—Եէի էմմա, սիզ պէնի թանրմադտէ տէկիլսինիզ տիր, հէնուզ հիչ պիր իւլֆէթ ու ինսանիյէթիմիզ եօգ տուր... - տէտի Ժոնաթան։

տէպիլէ մէհմուն զալտուլար։

—Պու ինսանլիյէթինիզէն տօլաեր թէշէէքքիւր իսէրիմ, - տէտի Ժոնաթան մէրգումուն էլինի սրգարադ։

—Ցօղրուսու, պու արդ ատաշլըգ զայրէթինիզ, քէնտի ալիճէնապլըգընընզա պիր տէյլլ սաեըլսա սէզա տըր, - տէտիլէր քեաֆֆէյի իշճիլէր։

Պիրտէ զունուն իւղէրինէ օրթապըզա պիր սիւքիւթ տիւր չէօքտիս, վէ քեաֆֆէսի տախի մէյտանընընը բարմադլըգը թարաֆընա պագմատա պաշլատրլար, չիւնքի, մէզքիւր բարմադլըգընը դաբուտու աչրըմադտէ, վէ աղըր աղըր, վէ ազամէթլու պիր սուրէթտէ եիւրիւտիւկիս, վէ օլ էլինտէ պուլունան, վէ տէրուինտէ, իւղէրլէրի նիւմէրօլու ուֆաճըգ ուֆաճըգ կիւրլէլէր օլան քիւչիճէք պիր զէմպիլի սալլամադտէ պուլունտուղու հալտէ, չիշման պիր ատէմ իշէրու կիրմէքտէ իսի։

4

ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ, Ժոնաթանընը եանընա կիտէրէք,

—Պու բիեանդ օ նէ՞ սուրէթտէ չէքիլէճէք տիր, - տէյի սիւալ իլէտի։

—Շու կէլէն ատէմի կէօրմէքտէ՞ միսինիզ, - տէտի, Ժոնաթան, մէրգումնիւմէրօլարը կէթիրմէք տէ օլան ատէմի կէօսթերէրէք։

—Էվվէթ, իշ պաշը տըր, խապէր ալմըշըմ տըր, - տէտի ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ։

—Սահի՞հ միտէյլէ օրսդնուզ, հադրգաթէն պէնիմ խսմիմէ ֆէնա պիր նիւմէրօ խապէթ իլէտիկինտէ, կիտիպ եէրիմէ չալըշմադլըգ նիյեէթինտէ՞միսինիզ տիր, - տէտի Ժոնաթան տիւչարը թէէսսիւբ օլարադ։

—Շիւբհէսի՛զ, - տէտի ՃՕՆ ԳՕԼՏԷՆ։

—Եէի էմմա, սիզ պէնի թանրմադտէ տէկիլսինիզ տիր, հէնուզ հիչ պիր իւլֆէթ ու ինսանիյէթիմիզ եօգ տուր... - տէտի Ժոնաթան։

ոչ Լ տուրեր ... ... - տէտի Ժոնաթան։

—Ինչ ասիր՝

չէ՞քի իտէճէք հիչ պիր հալին եօգ տուր, - տէտի տիկէր պիր իշճի։

—Նէտէ՞ն, - տէտի Ժօնաթան։

—Զիւնքի, իքի սէնէտէն պէրու պուրատա իշլէմէքտէ օլտուղուն թագտիրտէ, իսմինէ գուրա իսապէթ իտէրէք, իշէրուտէ, աթիգ մահպուսլար տայիրէսինտէ կիտիպ չալըշմագլըգ մէճպուրիյէթինտէ պուլունմամըշսըն տըր, - տէտի մէրգում իշճի։

—Ամա՛ն, օլ կիւնիւ պանա Ալլահ կէօսթէ՛րմէսին, - տէտի Ժօնաթան գաշլարընը չաթարագ։

Ժօնաթան, միւսինճէ, սօլկուն լէհճէլի, զայիֆճէ, վէ պէտ չէհրէլի պիր ատէմ իտի։

—Տիմէք տիր քի, իշէրուտէ չալըշմագտան պու մէրթէպէ գօրգմագտասըն տըր, էօյլէ՞ մի՛, - տէտի տիկէր պիր իշճի։

—Շիւբհէսիզ, - տէյի ճէվապ վիրտի Ժօնաթան, քիմսէ ֆարգընտա օլմատըղը հալտէ ումուզլաբընը սիլքէրէք։

—Իեի եա, պու տէրէճէ գօրգմագլըղա սէպէ՞պ նէ տիր, -տէտի տիկէր իշճի։

—Էյ, էլպէթթէ անընտա պիր սէպէպի վար տըր . . . -տէտի Ժօնաթան։

—Մէղքիւր սէպէպի սէօյլէեէ՞մէղմիսին . . . -տէտի արգատաշը։

Ժօնաթան, ճիւզիճէ թէրէտտիւտ իւզրէ պուլունտուգտան սօնրա, մէրգում խիթապէն,

—Սէն էվլի՞ միսին, եօգսա տէկի՞ միսին, -տէյի սիւալ էյլէտի։

—Խայր, էվլի տէկիլիմ, - տէտի մէրգում։

—Մատամ քի էօյլէ տիր, սէն պէնիմ, սէքիզկիւն, կիճէ վէ կիւնտիւզ պուրատա գալմագ խսթէսմէտիկիմին սէպէպինի անլատա՛մազսըն, - տէյի ճէվապ վիրտի Ժօնաթան։

—Է՛յ, է՛յ, չիմտի անլաշըլըը քէյֆիյէթթ, պէսպէլլի, սէնին գարըն, բէք կիւզել օլմալը տըրտա, այրըլամաեօրսուն, Ժօ՛նաթան, - տէտի տիկէր պիր իշճի։

—Խա՛յր, խա՛յր, մէրսումէթի գըսգանմագտա օլմալը տըր, - տէտի սայիր պիրի։

Կէրչի Ժօնաթան, էվվէլա պունլարըն պու հարֆէնտագլըգլարընա գարշըլըգ հիչ պիր ճէվապ վիրմէտի իսէտէ, սօնրատանտա, կէօզլէրի եաշարմագտա օլտուղու թագտիրտէ,

—Վագատա էօյլէ տիր, զէվճէմ բէք հասնա, վէ պէնտէ սահիհէն, հէրքէս միսիլլու, անը գըսգանմագտա իտիմ. լաքին, չիմտի իսէ, գըսգանմագլըգտան տախի վազ կէչմիշէմ տիր, - տէտի պիր ա՛հը տէրուն չէքէրէք։

—Նի՞չին, սէպէ՞պ նէ տիր, - տէտի ամէլէտէն պիրի։

—Զիւնքի զէվճէմ վէֆա՛թ իթմիշ տիր, - տէտի Ժօնաթան պաշընը էօնիւնէ տօղրու էկէրէք։

Պունու սէօյլէտիկի վագըթտա, կէօզ եաշլարը, զայիֆ զայիֆ եանագլարընտան աշաղը ագմագտա իտի։

Վէ մէրգումուն պիր էյզահաթ վիրմէմէսինտէն պաշգա, մէղքիւր

չէքէրէք։

—Ինչ պիր հալին եօգ տուր, - տէտի տիկէր պիր իշճի։

—Ինչ՞ն, - տէտի Ժօնաթան։

—Զիւնքի, իքի սէնէտէն պէրու պուրատա իշլէմէքտէ օլտուղուն թագտիրտէ, իսմինէ գուրա իսապէթ իտէրէք, իշէրուտէ, աթիգ մահպուսլար տայիրէսինտէ կիտիպ չալըշմագլըգ մէճպուրիյէթինտէ պուլունմամըշսըն տըր, - տէտի մէրգում իշճի։

—Ամա՛ն, օլ կիւնիւ պանա Ալլահ կէօսթէ՛րմէսին, - տէտի Ժօնաթան գաշլարընը չաթարագ։

Ժօնաթան, միւսինճէ, սօլկուն լէհճէլի, զայիֆճէ, վէ պէտ չէհրէլի պիր ատէմ իտի։

—Տիմէք տիր քի, իշէրուտէ չալըշմագտան պու մէրթէպէ գօրգմագտասըն տըր, էօյլէ՞ մի՛, - տէտի տիկէր պիր իշճի։

—Շիւբհէսիզ, - տէյի ճէվապ վիրտի Ժօնաթան, քիմսէ ֆարգընտա օլմատըղը հալտէ ումուզլաբընը սիլքէրէք։

—Իեի եա, պու տէրէճէ գօրգմագլըղա սէպէ՞պ նէ տիր, -տէտի տիկէր իշճի։

—Էյ, էլպէթթէ անընտա պիր սէպէպի վար տըր . . . -տէտի Ժօնաթան։

—Մէղքիւր սէպէպի սէօյլէեէ՞մէղմիսին . . . -տէտի արգատաշը։

Ժօնաթան, ճիւզիճէ թէրէտտիւտ իւզրէ պուլունտուգտան սօնրա, մէրգում խիթապէն,

—Սէն էվլի՞ միսին, եօգսա տէկի՞ միսին, -տէյի սիւալ էյլէտի։

—Խայր, էվլի տէկիլիմ, - տէտի մէրգում։

—Մատամ քի էօյլէ տիր, սէն պէնիմ, սէքիզկիւն, կիճէ վէ կիւնտիւզ պուրատա գալմագ խսթէսմէտիկիմին սէպէպինի անլատա՛մազսըն, - տէյի ճէվապ վիրտի Ժօնաթան։

—Է՛յ, է՛յ, չիմտի անլաշըլըը քէյֆիյէթթ, պէսպէլլի, սէնին գարըն, բէք կիւզել օլմալը տըրտա, այրըլամաեօրսուն, Ժօ՛նաթան, - տէտի տիկէր պիր իշճի։

—Խա՛յր, խա՛յր, մէրսումէթի գըսգանմագտա օլմալը տըր, - տէտի սայիր պիրի։

Կէրչի Ժօնաթան, էվվէլա պունլարըն պու հարֆէնտագլըգլարընա գարշըլըգ հիչ պիր ճէվապ վիրմէտի իսէտէ, սօնրատանտա, կէօզլէրի եաշարմագտա օլտուղու թագտիրտէ,

—Վագատա էօյլէ տիր, զէվճէմ բէք հասնա, վէ պէնտէ սահիհէն, հէրքէս միսիլլու, անը գըսգանմագտա իտիմ. լաքին, չիմտի իսէ, գըսգանմագլըգտան տախի վազ կէչմիշէմ տիր, - տէտի պիր ա՛հը տէրուն չէքէրէք։

—Նի՞չին, սէպէ՞պ նէ տիր, - տէտի ամէլէտէն պիրի։

—Զիւնքի զէվճէմ վէֆա՛թ իթմիշ տիր, - տէտի Ժօնաթան պաշընը էօնիւնէ տօղրու էկէրէք։

Պունու սէօյլէտիկի վագըթտա, կէօզ եաշլարը, զայիֆ զայիֆ եանագլարընտան աշաղը ագմագտա իտի։

Վէ մէրգումուն պիր էյզահաթ վիրմէմէսինտէն պաշգա, մէղքիւր

—Վագատա էօյլէ տիր, տաշա պէն սիզի պու կիւն, իլք տէֆա օլարագ կէօրմիւշիւմ տիր, - տէտի Ժօն Գօլտէն։

—Մատամ քի էօյլէ տիր, պու ինանկիյէէթի պանա եարմագլըգա հիմմէթինիզ, նէտէ՞ն նէչէթ իլլէմէքտէ տիր, - տէտի Ժօնաթան։

—Նասըլ քի սէօյլէտի իսիմ, պէնիմ նէ զէվճէմ վար տըր վէ նէտէ չօճուղում, վէ պունտանտա գաթինաղար, պու սապահ, պէն պուրաեա կէլտիկիմտէ, ճէպիմտէ պէշ բարալար գալմամըշ իտի, վէ, մատամ քի քէնտի իւճրէթիմիտէ, կէլէճէք ճիւմա իրթէսի ալապիլէճէկիմ տիր, տիմէք տիր քի, սէքիզ կիւն տիրըր չըդըպ չըգմամագլըղըմտա հիչ պիր պէյիս պուլունմագտա տէկիլ տիր, - տէտի Ժօն Գօլտէն։

—Ալլա՛հ սիզին կիպի ալիճէնագ քիմէնէլէրի էքսիք իթմէզին, - տէտի Ժօնաթան, քէմալի միւվէտտէթ իւզրէ մէրգումուն էլինի սըգարագ։

Էլինտէ զէնպիլ պուլունան չիշման պիր ատէմ կիտիպ պիր մահէլլատ տուրտու, վէ իշճիլէրտէ էթրաֆընա տիզիլտիլէր։

Մէրգում; իշճիլէրէ խիթապէն

—Զօճուգլար, սիզէ ֆէնա պիր հավատիսիմ վար տըր՝ - տէտի։

Պունու իշիտինճէ, քեաֆֆէսի տախի պիր մէրագը ազիմ իւզրէ մէրգումուն եինգիւնէ պագմահա պաշլատըլար։

—Ամթիգ հապսխանէյտէ վագը տէկիրմէն իլէ չամաշըրխանէ ատրաբընտա պուլունան պիր տիվար չէօքմիւշ օլտուղունտան, թամիրի իչին, պիթթապի ղիեատէճէ ատմէլէեէ լիւզումկէօրիւմիւշտիւր, - տէտի մէրգում իշ պաշը։

—Իշճիլէր միւքէտտէր օլարագ պիր պիրի եիւղիւնէ՝ պագմահա պաշլատըլար։

—Իմտի, էսէճ իտէրէք սէօյլէրիմ քի, պու կիւն, իշէրուտէ կիտիպ չալըշմագլըգ իշին, սայիր տէֆալարտան, օն քիչի զիեատէեէ, եանի երիկիրմի պէշ քիչիեէ կէօրիւլմիւշտիր, -տէտի մէրգում։

—Ա՛, ա՛, տիմէք տիր քի, տէօրթ բայտա պիր բաերմըղ, պուրատա գալմագլըղա մէճպուր օլաճաղըղ տըր, - տիեէրէք իշճիլէր մըրըլտանմահա պաշլատըլար։

—Է՛հ, գաֆատար, նէ՞ եաբալըմ, պէօյլէ իգթիղա իթմէքտէ տիր, պէօյլէ խուսուսլարտա պիրագ զիեատէճէ զայրէթ վէ ճէսարէթ իպրագ իտիլմէլի տիր, հէր վագըթ պէօյլէ օլմագ եա, եալընըզ պիր հաֆթալըգ պիր շէյ տիր, վէ օտա չարուգ կէչէր կիտէր, - տէտի մէրգում էլի ղէմպելի շիշման ատէմ։

Ինկիլիզ էհալիսինտէ շայեանը տիգգաթ խասսէլէր վար տըր, շէօյլէ քի, հէմ սաքին տիրլէր, հէմ ուսուլէ բիայէթ իտիճի, վէ հէմտէ բաթըրտըսըգ տըրլար։

Պունու իշիտինճէ, ամէլէլէր սըրա իլէ պիրէր պիրէր կիտիպ իշպաշընը գարշըսընտա տիզիլտիլէր, վէ էլլէրինի, զիքրի սէպգ աթ